

Christian story told by Egyptian monks, circa 4th-5th c.:

There was a certain harlot called Thaïs and she was so beautiful that many for her sake sold all that they had and reduced themselves to utter poverty; quarrels arose among her lovers, and often the doorstep of this girl's house was soaked in the blood of young men. When Father Paphnutius heard about it, he put on normal clothes and went to see her in a certain city in Egypt. He handed her a silver piece as the price for committing sin. She accepted the price and said, "Let us go inside." When he went in, he sat down on the bed which was draped with precious covers and he invited her, saying, "If there is a more private chamber, let us go in there." She said, "There is one, but if it is people you are afraid of, no one ever enters this room, except, of course, for God, for there is no place that is hidden from the eyes of divinity." When the old man heard this, he said to her, "So you know there is a God?" She answered him, "I know about God and about the eternal kingdom and also about the future torments of sinners." "But if you know this," he said, "why are you causing the loss of so many souls so that you will be condemned to render an account not only of your own sins but of theirs as well?" When Thaïs heard this, she threw herself at the feet of Paphnutius and begged him with tears, "Give me a penance, Father, for I trust to find forgiveness by your prayers. I beg you to wait for just three hours, and after that, wherever you tell me to go, I will go, and whatever you tell me to do, I will do it." So Paphnutius arranged a meeting place with her and she went out and collected together all the goods that she had received by her sins and piled them all together in the middle of the city, while all the people watched, saying, "Come here, all of you that have sinned with me, and see how I am burning whatever you gave me." When it was all consumed, she went to the place that the Father had arranged with her. Then he sought out a monastery of virgins and took her into a small cell, sealing the door with lead and leaving only a small opening through which food could be passed to her and he ordered her to be given daily a little bread and a little water by the sisters of the monastery. When Thaïs realized that that the door was sealed with lead, she said to him, "Father, where do you want me to urinate?" and he replied, "in the cell, as you deserve." Then she asked him how she should pray to God, and he said to her, "You are not worthy to name God, or to take his divine name upon your lips, or to lift up your hands to heaven, for your lips are full of sin and your hands are stained with iniquity; only stand facing toward the east and repeat often only this: "You who made me, have mercy upon me."

תלמוד בבלי מסכת מנחות דף מד עמוד א

תניא, א"ר נתן: אין לך כל מצוה קלה שכתובה בתורה, שאין מתן שכרה בעה"ז, ולעה"ב איני יודע כמה, צא ולמד ממצות ציצית; מעשה באדם אחד שהיה זהיר במצות ציצית, שמע שיש זונה בכרכי הים שנוטלת ד' מאות זהובים בשכרה, שיגר לה ארבע מאות זהובים וקבע לה זמן. כשהגיע זמנו, בא וישב על הפתח. נכנסה שפחתה ואמרה לה: אותו אדם ששיגר לך ד' מאות זהובים בא וישב על הפתח, אמרה היא: יכנס, נכנס. הציעה לו ז' מטות, שש של כסף ואחת של זהב, ובין כל אחת ואחת סולם של כסף ועליונה של זהב, עלתה וישבה על גבי עליונה כשהיא ערומה, ואף הוא עלה לישוב ערום כנגדה, באו ד' ציציותיו וטפחו לו על פניו, נשמט וישב לו ע"ג קרקע, ואף היא נשמטה וישבה ע"ג קרקע. אמרה לו: גפה של רומי [נשבעה בחיי המלך – רש"י], שאיני מניחתך עד שתאמר לי מה מום ראית בי. אמר לה: העבודה, שלא ראיתי אשה יפה כמותך, אלא מצוה אחת ציונו ה' אלהינו וציצית שמה, וכתוב בה + במדבר ט"ו+ אני ה' אלהיכם שתי פעמים, אני הוא שעתיד ליפרע ואני הוא שעתיד לשלם שכר, עכשיו נדמו עלי כד' עדים. אמרה לו: איני מניחתך עד שתאמר לי מה שמך ומה שם עירך ומה שם רבך ומה שם מדרשך שאתה למד בו תורה, כתב ונתן בידה. עמדה וחילקה כל נכסיה, שליש למלכות [שיניחה להתגייר – רש"י] ושלש לעניים ושלש נטלה בידה, חוץ מאותן מצעות, ובאת לבית מדרשו של ר' חייא. אמרה לו: רבי, צוה עלי ויעשוני גיורת, אמר לה: בתי, שמא עניך נתת באחד מן התלמידים [לפי שאין מקבלין גרים לשם אישות – מהרש"א]? הוציאה כתב מידה ונתנה לו, אמר לה: לכי זכי במקחך, אותן מצעות שהציעה לו באיסור הציעה לו בהיתר, זה מתן שכר בעה"ז, ולעה"ב איני יודע כמה.

בבא מציעא פד: א [מתורגם]

- **יום אחד** היה רבי יוחנן רוחץ גופו בנהר הירדן, ראה אותו ריש לקיש וקפץ לירדן אחריו. אמר לו ר"י: חילך לאורייתא! אמר לו ריש לקיש: היופי שלך לנשים! אמר לו ר"י: אם אתה חוזר בתשובה - אתן לך אחותי, שהיא יפה ממני. ריש לקיש קיבל הצעתו. רצה ריש לקיש לחזור להביא בגדיו ולא נתן לו. ר"י לימד אותו מקרא ומשנה, ועשה אותו לאדם גדול.
- **יום אחד** היו מתווכחים בבית המדרש: הסייף והסכין והפגיון והרומח ומגל יד ומגל קציר ממתי מקבלין טומאה? משעת גמר מלאכתן. וממתי גמר מלאכתן? רבי יוחנן אומר: משיצרפם בכבשן, ריש לקיש אומר: משיצחצחון במים. אמר לו ר"י: שודד מבין בשוד! אמר לו ריש לקיש: ובאיזה מובן הועלת לי? שם קוראים לי רבי, כאן קוראים לי רבי. אמר לו: הועלתי לך כי קירבתי אותך תחת כנפי השכינה. []

יומא פו: ב

אמר רבי יוחנן: גדולה תשובה שדוחה את לא תעשה שבתורה, שנאמר +ירמיהו ג+ לאמר הן ישלח איש את אשתו והלכה מאתו והיתה לאיש אחר הישוב אליה עוד הלא חנוף תחנוף הארץ ההיא ואת זנית רעים רבים ושוב אלי נאם ה'. ... אמר ריש לקיש: גדולה תשובה, שזדונות נעשות לו כשגגות, שנאמר +הושע יד+ שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך. הא עון מזיד הוא, וקא קרי ליה מכשול. איני? והאמר ריש לקיש: גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכיות, שנאמר +יחזקאל לג+ ובשוב רשע מרשעתו ועשה משפט וצדקה עליהם **הוא יחיה!** - לא קשיא; כאן - מאהבה, כאן - מיראה.

- חלשה דעתו [הצטער] דרבי יוחנן, חלש [חלה] ריש לקיש. באה אחותו של ר"י (אשתו של ריש לקיש) ובוכה, אמרה לו: עשה [תתפלל עבורו/תסלח לו] בשביל בני! אמר לה: +ירמיהו מ"ט+ עזבה יתמיך אני אחיה. [אמרה ליה]: עשה בשביל אלמנותי! - אמר לה: +ירמיהו מ"ט+ ואלמנותיך עלי תבטחו. **נחה נפשו** של רבי שמעון בן לקיש [ז"א: **מת ר"ל**].
- והיה מצטער רבי יוחנן אחריו מאוד. אמרו רבנן: מי ילך ליישב את דעתו? שלחו רבי אלעזר בן פדת, שלימודיו מחודדים. הלך וישב לפניו, וכל דבר שאמר רבי יוחנן אמר לו: הנה ברייתא המסייעת לך. אמר: האם אתה בן לקיש (האם זה מה שאני צריך)?!! בר לקישא, כשהייתי אומר דבר היה מקשה אלי 24 קושיות, ואני הייתי מתרץ 24 תירוצים, וכך ההלכה נתבררת. ואתה אומר 'הנה ברייתא המסייעת לך'! הלא אני יודע שאמרותי נכונים!?
- היה הולך ר"י וקרע את בגדיו, ובכה ואמר: איפה בר לקישא, איפה בר לקישא, והיה צוח כך עד שיצא מדעתו. הרבנים ביקשו רחמים עבורו **ונחה נפשו** [ז"א: מת ר"י].

רמב"ם תשובה א הלכה ג

בזמן הזה שאין בית המקדש קיים ואין לנו מזבח כפרה אין שם אלא תשובה, התשובה מכפרת על כל העבירות, אפילו רשע כל ימיו ועשה תשובה באחרונה אין מזכירין לו שום דבר מרשעו שנאמר רשעת הרשע לא יכשל בה ביום שובו מרשעו, ועצמו של יום הכפורים מכפר **לשבים** שנאמר כי ביום הזה יכפר עליכם.

כסף משנה הלכות תשובה פרק א הלכה ג

ועצמו של יוה"כ מכפר וכו'. משנה פרק בתרא דיומא (דף פ"ה:): מיתה ויוה"כ מכפרים עם התשובה ובגמ' נימא דלא כרבי דאמר בין עשה תשובה בין לא עשה תשובה יוה"כ מכפר ואע"פ דדחי התם ואמר אפילו תימא רבי מ"מ רבנן פליגי עליה כדמשמע בפ"ק דשבועות ולא קי"ל כרבי מחביריו לכן כתב רבינו ועצמו של יוה"כ מכפר **לשבים** כלומר אבל לא לשאינם שבים: